

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání

**Základní škola Plzeň, Podmostní 1,
301 00 Plzeň**

Odloučené pracoviště

**Základní škola Plzeň, Podmostní 1 - Tachovská 19,
301 00 Plzeň**

Charakteristika školy –

Školní družina pracuje při Základní škole, Podmostní 1, 301 00 Plzeň. Škola má dvě sídla. V Podmostní je 1 oddělení školní družiny. Odloučené pracoviště v ulici Tachovská má 2 oddělení školní družiny. Jde o školu praktickou, jež navštěvují děti s mentálním postižením. Do odloučeného pracoviště v ul. Tachovské chodí také děti s kombinovanými vadami (vozíčkáři), obě pracoviště jsou bezbariérové. Zvlášť je umístěna školní družina pro žáky z ETOpedické třídy.

Personální podmínky –

Práce ve školních družinách je vedena vychovatelkami, jejichž vzdělání splňují podmínky pro práci s dětmi s postižením. Jejich odborná kvalifikace je dána zákoníkem práce a šk.zákonem o pedagogických pracovnících č.563 a nařízením vlády o stanovení přímé výchovné, speciálně-pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků. Vychovatelky navštěvují pedagogické rady a účastní se různých seminářů pro vzdělávání pedagogických pracovníků.

Školní družina

Školní družina funguje pouze ve školním roce. Ranní družina v Tachovské je od 7:00 do 7:40 hodin a odpolední 11:40 do 15:30 hodin. Etopedická družina je jen odpolední od 11:40 do 14:30. V Podmostní je ranní družina od 7:00 do 7:40 a odpolední do 14:00h. Školní družina je poskytována bezplatně. V Tachovské se platí roční poplatek 100kč, který je využíván na spotřební materiál pro zájmovou činnost dětí, avšak je brán zřetel na to, jak často dítě družinu využívá.

Materiální podmínky –

Podmostní – Družina nabízí jednu místnost. Vybavena je chytrou televizí, tabulí, wifi sítí. Dětem jsou k dispozici rozmanité druhy her, hraček a sportovních náčiní (švihadlo, míč...). K zájmové činnosti se též může využívat školní kuchyňka, místnost pro dramatickou výchovu nebo tělocvična.

Okolí školy nabízí dětská hřiště, vycházky kolem řeky jsou velmi oblíbené. Výhodou školy je její blízkost centru města, takže je možnost návštěv různých výstav a akcí.

Tachovská – Prostory školní družiny jsou tvořeny jednou místností. Je vybavena počítačem s mnohými vzdělávacími programy a tiskárnou, relaxačním bazénkem, žebřinami. Je zde přístup k wifi síti. K dispozici máme ve vedlejší místnosti televizi s DVD přehrávačem. Družina nabízí dětem spoustu hraček, stolních her, didaktických her. Máme k dispozici kytaru a Orffův instrumentář pro rozvoj jejich hudebnosti. Navštěvovat můžeme též školní počítačovou učebnu, tělocvičnu, školní kuchyňku a v teplých měsících i školní zahradu s pískovištěm a hřištěm. Okolí naší školy je tvořeno krásným prostředím Boleveckých rybníků, takže často chodíme na vycházky právě tam.

Bezpečnost práce a ochrany zdraví –

Při nástupu do školní družiny jsou všechny děti i jejich rodiče seznámeni s vnitřním řádem školy a školní družiny. Vzhledem k postižení žáků nesmí počet přesáhnout 14 dětí ve skupině. Pokud se tak stane, je k dispozici asistent pedagoga.

Děti jsou poučeny o bezpečnosti při všech aktivitách konané ve školní družině a jejich přilehlých prostorách (šatny, WC, chodby, počítačová učebna, tělocvična, areál školní zahrady, hřiště).

Děti jsou vždy seznamovány s bezpečností při aktuálních hrách, činnostech. Pokud opouští prostory ŠD, tak informují vychovatelku o svém odchodu (na WC...).

Děti z Tachovské se stravují v 1. základní škole, která je vedle naší školy. Je nutné dbát bezpečnosti při přesunu na oběd.

Děti odchází z družiny dle uvedení v přihlášce (samotné nebo s rodičem, sourozencem, prarodičem, či jinou pověřenou osobou). Pokud odchází sám v jiný čas, než je dáno v přihlášce, musí donést písemnou omluvenku s datumem a časem odchodu.

Zároveň je povinností vychovatelek zamezovat nežádoucím způsobům chování – šikana, hrubé chování... Děti by se měly cítit v družině bezpečně.

Výchovné a vzdělávací cíle –

Snažíme se u dětí rozvíjet sebeobslužné návyky, základy zásad slušného chování nejen na veřejnosti (školní jídelna), ale i k sobě samým navzájem. Je nutné zamezovat vulgárním výrazům, které děti často užívají. Rozvíjet kamarádské vztahy mezi dětmi a posilovat jejich pozici ve skupině, připravovat na jejich budoucí život. Upevňovat vědomosti získané ve vyučování a rozšiřovat o další poznatky o přírodě, společnosti atd..

Spolupracujeme a dále bychom chtěli se sdružením na podporu handicapovaných dětí a mládeže „Ty a já“ a sdružením EXODUS Třemošná, které pro děti pořádají zájmové kroužky. Účastníme se společných vystoupení například o Vánocích, o svátku maminek atd...V družině také pořádáme pro rodiče vystoupení – o Vánocích a na konec školního roku.

Formy zájmového vzdělávání –

Družina pracuje dle celoročního vzdělávacího plánu, se kterým jsou děti seznamovány každý měsíc na viditelném místě. Plán se však někdy mění dle individuálních situací, takže není vždy pevně a striktně dodržován. Záleží na momentálním rozpoložení dětí. Ze stran vychovatelek je tedy nutná improvizace a umění se přizpůsobit potřebným dětem. S dětmi společně činnosti plánujeme. Do činností nejsou nuceny, vždy záleží na jejich volbě.

Činnost je dělena na:

*** Odpočinkovou činnost:**

Děti mohou využít hračky, společenské hry, stolní hry, stavebnice.. Relaxace v bazénku, odstranění únavy, uvolnění (relaxační cvičení, poslech hudby, pohádky, četba...).

*** Zájmovou činnost:**

Formou zájmových činností – estetickou(výtvarná, hudební),dramatickou, sportovní, pracovní, společensko-prospěšnou, přírodovědnou a dopravní rozvíjíme přirozenou osobnost dítěte.

*** Rekreační činnost:**

Odstranění únavy pohybem. Aktivní trávení volného času. Vycházky do přírody, do okolních lesů, pobyt na školním hřišti.

*** Příprava na vyučování:**

Didaktické hry, četba, vzdělávací programy na PC (Veselá matematika, ČJ, Dětské koutky, Pexesa...).

*** Sebeobslužná činnost:**

Dodržování základních hygienických návyků – mytí rukou po použití WC, před obědem, čistota prostředí při pracovních činnostech, úklid herního prostředí, základy stolování...

Obsah a časový plán vzdělávání –

*** Podzim – září, říjen, listopad**

ZÁŘÍ

Odpočinková činnost: - relaxace po příchodu ze školy
- klidové hry dětí, hry s hračkami,
- konstrukční stavebnice

Zájmová činnost: - estetická – výtvarná – kreslení zážitků z prázdnin (pastelky)
- dopravní – formou besedy upevnění zásad správného chování chodce i účastníka silničního provozu. Znalost dopravních značek (vlastní výroba). Návštěva dopravního hřiště (hra na autíčka a na chodce..)
- pracovní – výroba dopravních značek (barvy, nůžky, lepidlo..). Ovoce – vytrhávání, lepení (rozvoj jemné motoriky)
- sportovní – pohybové hry na školním hřišti (hry s míčem, skok přes švihadlo, tenis...).

Rekreační činnost: - pobyt na školním hřišti (hry na písku...)
- vycházky k Boleveckým rybníkům

ŘÍJEN

Odpočinková činnost: - cvičení na gymbalech
- skládání puzzle
- relaxační chvíle

Zájmová činnost: - estetická – hudební – zpěv při kytáře, opakování písní, seznámení se s Orffovými nástroji, správné používání těchto nástrojů. Rytmizace jednoduchých písní.
- sportovní – pobyt na školním hřišti (pohybové hry s míčem..), návštěva prolézaček..
- dramatická – četba z knihy : „Povídání o pejskovi a kočičce“ – Josef Čapek
- přírodovědná – vycházky do okolí školy, pozorování přírody, změny v přírodě, sběr listů, lisování listů...

Rekreační činnost: – Vycházky do lesa, povídání si o ekologii, čistotě lesa. Poznávání hub – jedlé, nejedlé (výroba hub z papíru..)

Příprava na vyučování: - skládání písmenek, tvoření slov, vlastní jména (puzzle s písmenky).

- společný nácvik básničky

LISTOPAD

Odpočinková činnost: - klidové hry v místnosti

- omalovánky, kresba na volné téma,
- námětové hry dětí (na obchod, na doktora...).

Zájmová činnost: - pracovní – práce s přírodním materiálem (vylisované listy, kaštiny..).

- dopravní – návštěva dopravního hřiště (hry na dopravním hřišti), besedy o pravidlech silničního provozu, důraz na jejich dodržování...

- estetická – hudební – nácvik nových písní na vánoční besídku (opakování koled, vymýšlení vánočního programu...).

- estetická – výtvarná – práce s barvami – rozpíjení barev, míchání barev – malování podzimní krajiny...Malování kulis na vánoční besídku.

- sportovní – Tv chvilky, krátké rozcvičky (zvířecí rozcvička pro pružná těla...).

- sebeobslužné činnosti – upevňování hygienických návyků (umyté ruce před jídlem), základy stolování, slušné chování ve školní jídelně.

Rekreační činnost: - vycházky do přírody, pozorování změn přírody, hry v přírodě, orientace v okolí školy.

- společensky – prospěšná činnost: – důraz je kladen především na utváření kamarádských vztahů, základy slušného chování, umět poděkovat, poprosit, omluvit se...

* **Zima – Prosinec, Leden, Únor**

PROSINEC

Odpočinková činnost: - hry v místnosti (na dirigenta, co se změnilo, přihořívá hoří)

- soutěže, četba, hry na PC, muzikoterapeutické prvky při relaxaci
- námětové hry dětí – hry s auty, na pošťáka, výpravčího...

Zájmová činnost:

- pracovní – výroba vánočních přáníček, výroba drobných dárků pro své nejbližší
- estetická – hudební – nácvik vánočního hudebního pásma
- dramatická – nácvik vánočních básniček, dramatizace pohádky, četba z knihy na pokračování..

Rekreační činnost:

- vycházky do přírody, změny v přírodě
- zimní sporty (sáňkování...)
- využití tělocvičny – pohybové hry, hry s míčem...

Příprava na vyučování: - nácvik vánočních básniček – rozvoj paměti

LEDEN

Odpočinková činnost: - relaxace v bazénku

- poslech reprodukované hudby
- klidové hry v místnosti
- tělovýchovné chvílky

Zájmová činnost: - estetická – výtvarná – malování zimních sportů – barvy, koláže...

- hudební – nácvik nových písní, hry na Orffovy nástroje, dětských říkadel, rozvoj rytmu...

- pracovní – výzdoba prostor školní družiny, výrobky ze zbytkového materiálu (krabice, kelímky, vlna...)
- sportovní – pohybové hry v tělocvičně, soutěže..
- sebeobslužné činnosti – zavazování tkaniček, rozvoj samostatnosti, správnost stolování, čistota prostředí, upravenost oděvu...

Příprava na vyučování: - tematická básnička – nazpaměť

- skládání puzzle s písmenky

- hry na PC – čj, mat., přírodověda..

ÚNOR

- Odpočinková činnost:**
- relaxace v bazénku s kuličkami
 - hry s hračkami
 - cvičení pro uvolnění – zvířecí rozcvička
 - skládání puzzle

- Zájmová činnost:**
- formou her upevnit v dětech základy slušného chování –umět pozdravit, poprosit, poděkovat, umět se představit
 - sportovní - pohybové hry – opakování tanečku

Metař + další hry...

- estetická – hudební - rozvoj rytmu formou jednoduchých rytmických her (dupy, tlesky, Orffovy nástroje)
- nácvik nové písně, opakování

již nacvičených písní

- pracovní - 14. únor – sv. Valentýn – výroba valentýnských_drobných dárečků (přáníčka). Pověst o původu svátku

- přírodovědná - příroda v zimě – Povídání si o ptáčcích, kteří odletěli do teplých krajín, které ptáčky můžeme u nás přes zimu vidět, které jsme viděli? – kresba ptáčků – výstavka

- dramatická – dramatizace pohádky – práce s maňásky, rozvoj paměti při učení textu..

- Příprava na vyučování:**
- čtení pohádek
 - didaktické hry
 - básnička (paměť)

*** Jaro – Březen, Duben, Květen**

BŘEZEN

- Odpočinková činnost:** - povídání si o velikonočních svátcích
- námětové hry dětí – rozvoj fantazie, představivosti
- krátkodobé tělesné chvílky, zvířátková rozcvička
- hry se stavebnicemi, karetní hry
- četba pohádek z knihy

Zájmová činnost: - formou kolektivních činností rozvíjet v dětech pocit člena skupiny, mít své postavení ve skupině, soucítění s ostatními, umět se rozdělit, ochotně pomoci druhému, být dobrý kamarád, umění hrát si spolu...

- estetická část – hudební – pohybové hry, sluchové hry – hravá forma – tóny (vysoké, nízké, dlouhé), silné, děti opakují zpívaný motiv (hra na ozvěnu), nácvik nové písně, opakování ostatních oblíbených písní

- výtvarná – barvení, malování velikonočních vajíček.

- pracovní činnost – výroba velikonočního zajíčka, stojánky na vajíčka – práce s nůžkami, lepidlem – rozvoj jemné motoriky

- výzdoba prostředí školní družiny

- sportovně pohybové hry ve školní tělocvičně (míčové hry, hry s pravidly, umění prohrávat, hrát fair play)

Rekreační činnost: - vycházky do okolí školy, pozorování změn v přírodě

Příprava na vyučování: - čtení, poslouchání pohádky – rozšiřování slovní zásoby

- hry na obchod – počty
- práce s knihou, časopisem
- básnička k měsíci – rozvoj paměť

DUBEN

Odpočinková činnost : - relaxace, hry s hračkami
- pobyt na školním hřišti (pohybové, zábavné hry).
- tělesné chvílky (rozcvičení, protažení po vyučování zvířátková rozcvička)
- konstrukční stavebnice, hry s auty, kostky...

Zájmová činnost : - zdokonalování v sebeobslužných činnostech
(zavazování tkaniček, upravenost oděvu, zevnějšku, rozvoj samostatnosti...)

- posilování kamarádských vztahů, umět rozlišit co je správné a co ne – volné povídání, povídání si..
- estetická čin. – hudební – nácvik písně „Vozilo se na jaře“

– sluchové hry, rytmičné hry, dynamické hry, pohybové tanečky na lidové písně

- přírodovědná čin. – pozorování změn v přírodě – vycházky do lesa, do okolí školy – první jarní kytíčky – poznávání, výroba, výzdoba

– ptáčci, kteří se vrátili z teplých krajín – poznávání, výroba, výzdoba

Rekreační činnost: - vycházky k Boleveckým rybníkům

- pozorování kytíček, ptáčků
- hry na písku

Příprava na vyučování: - hry na obchod

- práce na PC – programy pro Mat., Čj
- učení básničky

KVĚTEN

Odpočinková činnost: - pobyt na školním hřišti (hry na písku, míčové hry na hřišti)

- poslech reprodukované hudby, pohádek
- hry s hračkami, námětové hry dětí
- hry se stavebnicemi

Rekreační činnost: - vycházky do přírody – pozorování změn v přírodě – příchod jara, poznávání kyttek, stromů, rostlin...

Zájmová činnost: - pracovní činnost – výroba kyttek z papíru, z látky – práce s materiálem...

- estetická – výtvarná – jaro má spoustu barev – práce s barvami – experimentování – rozpíjení barev, míchání barev (rozkvetlá louka..)

- pohybové hry, hudební chvílky – opakování písní, zpíváme pro radost, hry na tělo, nácvik nové písničky...

- 1. Pomoc – důležitá telefonní čísla, jak se chovat v přírodě, zásady 1. Pomoci, bezpečnost...

Příprava na vyučování: - četba pohádek, poslech pohádek, vlastní reprodukce pohádek dětmi...

- rozšiřování slovní zásoby (formou her – slovní fotbal...)

- didaktické hry
- nácvik básničky

*** Léto – Červen, Červenec, Srpen**

ČERVEN

Odpočinková činnost: - vycházky do okolí školy (průlezky – bezpečnost)

- relaxace na školním hřišti, hry
- tělovýchovné chvílky
- námětové hry dětí (hry s auty, stavebnicemi...)
- relaxace v bazénku s kuličkami

Zájmová činnost: - sportovní - pobyt na školním hřišti – pohybové hry, soutěže, hry s míčem (vysvětlení pravidel) – rozvoj pohybu, umět prohrávat...

- dopravní výchova – pravidla pro chodce, návštěva dopravního hřiště na ZŠ 1., formou her se děti naučí základy bezpečného pohybu na chodníku, na silnici...(hry na autíčka a na chodce...)

- rozloučení se školním rokem – besídka pro rodiče – nácvik hudebního programu, pohádky, výroba drobných dárečků pro rodiče.

Rekreační činnost: - vycházky do lesa – k Boleveckému rybníku, vnímání přírody, poznávání stromů, umět se chovat v lese...

- bezpečnost v přírodě – uvědomění si nebezpečí, poučení bezpečnosti při letních aktivitách, při sportování o letních prázdninách...

Příprava na vyučování: - nácvik pohádky – dramatizace – besídka pro rodiče

- cvičení básniček
- zábavné kvízy, hry, soutěže (poznávání zvířat, rostlin...)